

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), (jud. I. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, (jud. M. Guzun, Iu. Cotruță, L. Pruteanu)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție, (jud. Sv. Filincova, D. Visternicean, N. Craiu)

Î N C H E I E R E

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu

examinând cererea de revizuire depusă de Alexandrov Sergiu,
în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de
SRL „Vanadium” către Pretura sect. Centru, mun. Chișinău privind anularea
dispoziției nr. 299-d din 17.11.2016 „Cu privire la demontarea copertinei metalice
de pe terasa de vară, amplasată pe teren proprietate publică, din bd. Ștefan cel
Mare și Sfânt, 73”,
împotriva încheierii din 10 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă :

La 21 noiembrie 2016, SRL „Vanadium” s-a adresat în instanță cu cerere de
chemare în judecată către Pretura sect. Centru, mun. Chișinău privind anularea
dispoziției nr. 299-d din 17.11.2016 „Cu privire la demontarea copertinei metalice
de pe terasa de vară, amplasată pe teren proprietate publică, din bd. Ștefan cel
Mare și Sfânt, 73”.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 01 februarie 2016, între
Direcția Generală pentru Administrarea Clădirilor Guvernului RM, în calitate de
arendator, și SRL „Vanadium”, în calitate de arendaș, a fost semnat contractul de
arendă funciară nr. 163.

În baza contractului respectiv, SRL „Vanadium” a primit în posesie și
folosință lotul de teren, cu suprafața de 72 m², pentru construcția unei terase de tip
închis.

Reclamanta a menționat că anterior, la 22 decembrie 2015, Direcția Generală
pentru Administrarea Clădirilor Guvernului RM, prin scrisoarea nr. 1199-01, a
permis edificarea terasei pe lotul de teren aflat în gestiunea acesteia.

La 29 septembrie 2016, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău a eliberat
certificatul privind inspectarea bunului imobil, prin care a confirmat legalitatea
lucrărilor de construcție edificate de SRL „Vanadium”.

A relatat că, prin dispoziția nr. 299-d din 17 noiembrie 2016, Pretura sect. Centru mun. Chișinău a dispus demolarea copertinei metalice de pe terasa de vară, amplasată pe bd. Ștefan cel Mare 73 mun. Chișinău, invocând construcția acesteia în mod neautorizat.

În opinia reclamantei, dispoziția nr. 299-d din 17 noiembrie 2016 este ilegală, neîntemeiată și pasibilă anulării.

Dispoziția enunțată se bazează pe prevederile Regulamentului provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile ce aparțin domeniului public/privat al mun. Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 10/10 din 04 decembrie 2014.

Astfel, reieșind din datele cadastrului bunurilor imobile, potrivit titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 0100205007 eliberat la 17 august 2001, precum și decizia de formare a bunului imobil din 10 august 2009, lotul de teren pe care se desfășoară construcția aparține Republicii Moldova și este în gestiunea reprezentantului acestuia - Direcția Generală pentru Administrarea Clădirilor Guvernului RM.

La rândul său, gestionarul și reprezentantul proprietarului a permis edificarea construcției de către SRL „Vanadium”.

Prin urmare, în viziunea SRL „Vanadium” dispoziția nr. 299-d din 17 noiembrie 2016 nu este întemeiată, or este emisă în afară legii dar și competențelor legale.

În opinia reclamantei, Pretura sect. Centru mun. Chișinău nu poate invoca ilegalitatea lucrărilor de construcție în lipsa unui proces-verbal de contravenție, care poate fi întocmit doar de către Inspecția de Stat în Construcții, dispoziția nr. 299-d din 17 noiembrie 2016 fiind emisă cu încălcarea competenței.

SRL „Vanadium” a solicitat în instanță anularea dispoziției nr. 299-d din 17 noiembrie 2016 emisă de Pretura sect. Centru mun. Chișinău, ca fiind contrară legii și emisă cu încălcarea competenței.

În drept, reclamanta a invocat prevederile art. 16, art. 26 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000, art. 4, art. 179, art. 416 al Codului contravențional.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 mai 2017, cererea de chemare în judecată a fost admisă, fiind anulată dispoziția Preturii sect. Centru, mun. Chișinău nr. 299-d din 17.11.2016 „Cu privire la demontarea copertinei metalice de pe terasa de vară, amplasată pe teren proprietate publică, din bd. Ștefan cel Mare și Sfanț, 73”.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, a fost admisă cererea de apel depusă de Pretura sect. Centru, mun. Chișinău, casată hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 mai 2017 și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă.

Prin încheierea din 10 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către SRL „Vanadium” prin intermediul avocatului Brînză Victor și avocatului Grecu Denis a fost considerat inadmisibil.

La 13 august 2018, Alexandrov Sergiu a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 10 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, solicitând casarea acesteia reexaminarea chestiunii cu privire la admisibilitatea recursului SRL „Vanadium”.

La 30 noiembrie 2018 (prin oficiul poștal), Pretura sect. Centru a depus

referință la cererea de revizuire declarată de Alexandrov Sergiu, solicitând respingerea acesteia.

Verificând încheierea supusă revizuirii, în raport cu criticile formulate și în limitele temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire este inadmisibilă, pentru motivele ce se succed.

În corespundere cu articolul 452 alin. (1¹) al Codului de procedură civilă, revizuirea s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul judiciar a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actelor judecătorești contestate. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, mutatis mutandis, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75, cauza Eriksson vs Suedia, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza Pönkä vs Estonia, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33 – 34).

Posibilitatea revizuirii prevăzute de Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă reprezintă o procedură excepțională. Prin urmare, cererile de revizuire a hotărârilor judecătorești trebuie supuse unei analize stricte.

În conformitate cu articolul 446 alin. (1) al Codului de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

Alin. 2 al aceleiași norme prevede că încheierile de încetare a procesului conform art. 265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art. 186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

Structura logico – juridică a art. 451 alin. (1) – (4) al Codului de procedură civilă prevede condițiile de formă și de conținut a unei cereri de revizuire, obligația revizuentului de a depune cererea la instanța competentă și inadmisibilitatea avansării repetate a unei asemenea cereri, care este întemeiată pe aceleași temeiuri. În mod corespunzător, nerespectarea acestor cerințe legale dictează aplicarea art. 453 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă.

Totuși, în urma modificărilor operate, prin Legea nr. 17 din 5 aprilie 2018, la art. 446 și 448 al Codului de procedură civilă, încheierile judecătorești, care nu se referă la fondul cauzei, nu se supun revizuirii. În același context, legislatorul a exclus competența Curții Supreme de Justiție de a examina cererile de revizuire împotriva deciziilor curților de apel în privința cărora Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat printr-o decizie asupra inadmisibilității.

Din această perspectivă, Colegiul judiciar trebuie să se pronunțe dacă încheierea irevocabilă de inadmisibilitate poate fi supusă revizuirii și dacă Curtea Supremă de Justiție este competentă să judece o atare situație juridică.

Cu privire la primul aspect, instanța notează că art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă confirmă că încheierea de inadmisibilitate a unui recurs nu se referă la fondul cauzei, ceea ce face aplicabil art. 446 alin. (2) al Codului de procedură civilă.

Cu toate acestea, temeiurile indicate la art. 433 lit. a¹) – d) al Codului de procedură civilă pot fi apreciate doar de instanța de recurs, iar lipsa unei căi de atac, chiar și de retractare, ar afecta dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Or, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene, îndepărtarea de la principiul securității juridice este justificată doar când este impusă de circumstanțe cu caracter substanțial și convingător (a se vedea, mutatis mutandis, cauza Ryabykh vs Rusia, hotărârea din 24 iulie 2003, § 52; cauza Pravednaya vs Rusia, hotărârea din 18 noiembrie 2004, § 25; cauza Giuran vs România, hotărârea din 21 iunie 2011, § 30).

Competența instanțelor superioare de a casa și de modifica hotărâri judecătorești obligatorii și executorii ar trebui exercitată pentru corectarea erorilor judiciare. Această competență trebuie exercitată astfel încât să facă, atât cât este posibil, un echilibru echitabil între interesele unui individ și nevoia de a asigura eficiența sistemului judiciar (a se vedea, mutatis mutandis, cauza Nikitin vs Rusia, hotărârea din 20 iulie 2004, § 54-61; cauza SC „Textinc” SA vs România, hotărâre din 6 februarie 2018, § 24).

La acest capitol, Colegiul judiciar observă că prin încheierea din 10 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost considerată inadmisibilă cererea de recurs depusă de SRL „Vanadium” prin intermediul avocatului Brînză Victor și avocatului Grecu Denis, în baza temeiul prevăzut la articolul 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. Formalitățile specificate la articolul 433 a¹) – d) din Codul de procedură civilă au fost respectate de recurent, iar completul de judecată nu a avut obiecții în această parte.

Drept consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție trage concluzia că încheierea menționată supra nu poate fi contestată în procedură de revizuire, iar instanța nu este competentă de a examina cererea de revizuire formulată de Alexandrov Sergiu.

Or, este evident că hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 18 mai 2017a fost supusă căilor de atac și a fost menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017. Conjunctura descrisă supra determină posibilitatea depunerii revizuirii la Curtea de Apel Chișinău, conform competenței specificate în art. 448 alin. (2) al Codului de procedură civilă.

De fapt, prin cererea de revizuire din 15 august 2018 depusă împotriva decizia Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, Alexandrov Sergiu și-a realizat acest drept.

Cu privire la încheierea din 10 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, Colegiul de control judiciar relevă că legislatorul nu a prevăzut o împuternicire expresă a instanței de revizuire în acest caz. Însă, art. 446 alin. (1) al Codului de procedură civilă stabilește fără echivoc că dispozițiile judecătorești se supun revizuirii în condițiile capitolului XXXIX. Totodată, alin. (2) din articolul respectiv folosește sintagma „încheierile de inadmisibilitate”, ce vizează în mod direct doar încheierile judecătorești, care nu se supun revizuirii, întrucât nu se referă la fondul cauzei.

Mai mult, o situație juridică similară a fost introdusă de legislator prin punctul 145 din articolul III din Legea nr. 17 din 5 aprilie 2018. Așadar, potrivit acestor

completări, instanța de recurs are competența de a considera inadmisibil recursul în cazul în care este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin.(5).

Astfel, raționamentele de mai sus limitează soluția instanței la art. 453 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Pe baza celor prezentate, Colegiul atestă că legislatorul nu a exemplificat împrejurările, când o instanță de revizuire trebuie să pronunțe o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă. Totuși această dispoziție legală, dar și practica judiciară constantă, denotă că o cerere de revizuire poate fi declarată inadmisibilă, atunci când nu a fost depusă în termenele prevăzute la art. 450 al Codului de procedură civilă sau a fost declarată de persoanele care nu sunt în drept să facă acest lucru.

La fel, cerere de revizuire poate fi respinsă atunci când nu sunt respectate condițiile de formă din art. 451 alin. (1) și (3) al Codului de procedură civilă. Actualmente, urmând logica expusă supra, instanța de revizuire poate considera o cerere de revizuire ca inadmisibilă în cazul în care revizuirea este depusă împotriva unui act ce nu se supune revizuirii.

Având în vedere prevederile art. 446, 451 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide că revizuirea depusă de Alexandrov Sergiu urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Alexandrov Sergiu, împotriva încheierii din 10 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Vanadium” către Pretura sect. Centru, mun. Chișinău privind anularea dispoziției nr. 299-d din 17.11.2016 „Cu privire la demontarea copertinei metalice de pe terasa de vară, amplasată pe teren proprietate publică, din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73”.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu